

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2023-2024

18 MARS 2024

**Proposition de résolution visant à renforcer
la lutte contre les violences économiques
dans le couple**

RAPPORT

fait au nom du comité d'avis
pour l'Égalité des chances
entre les femmes et les hommes
par
Mme **Masai**

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2023-2024

18 MAART 2024

**Voorstel van resolutie tot versterking van
de strijd tegen economisch partnergeweld**

VERSLAG

namens het adviescomité
voor Gelijke Kansen
voor vrouwen en mannen
uitgebracht door
mevrouw **Masai**

Composition du comité d'avis / Samenstelling van het adviescomité
Présidente / Voorzitster: Latifa Gahouchi

Membres / Leden

N-VA:	Mark Demesmaeker, Freya Perdaens, Nadia Sminate
Ecolo-Groen:	Fourat Ben Chikha, France Masai, Farida Tahar
Vlaams Belang:	Adeline Blancquaert, Bob De Brabandere, Anke Van dermeersch
PS:	Philippe Courard, Latifa Gahouchi
MR:	Véronique Durenne, Gaëtan Van Goidsenhoven
CD&V:	Karin Brouwers, Orry Van de Wauwer
Open Vld:	Rik Daems, Willem-Frederik Schiltz
PVDA-PTB:	Laure Lekane, Ayse Yigit
Vooruit:	Ludwig Vandenhove

*Voir:***Documents du Sénat:**

7-444 – 2022/2023:

N° 1: Proposition de résolution.

7-444 – 2023/2024:

N° 2: Amendements.

*Zie:***Documenten van de Senaat:**

7-444 – 2022/2023:

Nr. 1: Voorstel van resolutie.

7-444 – 2023/2024:

Nr. 2: Amendementen.

I. INTRODUCTION

La proposition de résolution à l'examen a été déposée le 27 avril 2023. Le comité d'avis pour l'Égalité des chances entre les femmes et les hommes l'a examinée au cours de ses réunions des 4 et 18 décembre 2023, du 15 janvier 2024, du 19 février 2024 et votée le 18 mars 2024.

II. EXPOSÉ INTRODUCTIF DE MME GAHOUCI, AUTEURE PRINCIPALE DE LA PROPOSITION DE RÉOLUTION

Mme Gahouchi déclare que la proposition de résolution visant à renforcer la lutte contre les violences économiques dans le couple (ou après une séparation) a été déposée par son groupe dans le but de mettre l'accent sur cette problématique trop souvent ignorée.

Tout comme les violences verbales, physiques et sexuelles, les violences économiques sont des violences exercées entre partenaires ou ex-partenaires.

Ces types de violences tournent autour de l'argent, de sa répartition, de son utilisation, etc. Le partenaire (ou ex-partenaire) dit «abuseur» utilise l'argent comme un moyen de contrôle et de prise de pouvoir. Il crée une situation de dépendance économique entre lui et la victime et il réduit la capacité de celle-ci à subvenir à ses besoins ainsi qu'à ceux de ses enfants, pendant la vie commune ou après une séparation.

Il existe maintes façons de commettre des violences économiques. À titre d'exemples, l'intervenante cite:

- contrôler les dépenses et la gestion financière du ménage (par exemple en critiquant les achats des autres, en surveillant les comptes personnels ou en imposant ses choix dans les décisions financières du foyer);
- voler de l'argent (par exemple en utilisant une carte de débit ou de crédit sans le consentement de la victime, en empruntant de l'argent sous de faux prétextes ou en exigeant de l'argent sous la menace);
- usurper l'identité (pour obtenir une carte de crédit ou créer des dettes au nom de la victime);

I. INLEIDING

Dit voorstel van resolutie is ingediend op 27 april 2023. Het adviescomité voor Gelijke Kansen voor vrouwen en mannen heeft het voorstel besproken tijdens de vergaderingen van 4 en 18 december 2023, 15 januari en 19 februari 2024 en gestemd op 18 maart 2024.

II. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR MEVROUW GAHOUCI, HOOFDINDIENER VAN HET VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Mevrouw Gahouchi verklaart dat het voorstel van resolutie tot versterking van de strijd tegen economisch partnergeweld binnen een relatie (of na een scheiding) door haar fractie werd ingediend om aandacht te vragen voor deze problematiek die vaak wordt miskend.

Net als verbaal, fysiek of seksueel geweld, komt economisch geweld voor tussen partners of ex-partners in een relatie.

Dit soort van geweld draait om geld, de verdeling en het gebruik ervan, enz. De partner (of de ex-partner) die we de «dader» noemen, gebruikt het geld als een controle- en machtsmiddel. Hij scheidt een situatie van economische afhankelijkheid tussen hem en het slachtoffer en hij beperkt de mogelijkheden van het slachtoffer om in een eigen levensonderhoud te voorzien en in dat van de kinderen, zowel tijdens hun leven samen als na een scheiding.

Er zijn veel manieren om economisch geweld te plegen. Spreekster somt een paar voorbeelden op:

- de uitgaven en het financieel beheer van het gezin controleren (bijvoorbeeld door de aankopen van anderen te bekritisieren, door de transacties op persoonlijke rekeningen te controleren of door de eigen keuzes af te dwingen over financiële beslissingen die het gezin aangaan);
- geld stelen (bijvoorbeeld door de persoonlijke bankkaart van het slachtoffer zonder haar toestemming te gebruiken, door geld onder valse voorwendselen te lenen of door geld van het slachtoffer te eisen onder dwang of bedreiging);
- de identiteit van het slachtoffer aannemen (om kredietkaarten te verkrijgen of schulden te maken namens het slachtoffer);

- limiter l'accès à l'information relative aux finances de la famille (par exemple en dissimulant des revenus personnels ou en cachant des documents administratifs importants);
- contrôler la vie professionnelle pour porter atteinte aux revenus de la victime (par exemple en l'empêchant d'étudier, d'accepter une promotion ou en faisant pression pour qu'elle diminue totalement ou en partie ses heures de travail);
- menacer la victime de vengeance financière (pour la contraindre à rester dans la relation).

Et cette liste est très loin d'être exhaustive!

Aussi, même après la séparation du couple, l'argent peut continuer d'être utilisé comme moyen de contrôle et de pression. En témoigne le nombre élevé de contributions alimentaires impayées par les pères pour couvrir les besoins et l'éducation de leur(s) enfant(s). Ces pères n'acceptent parfois pas d'avoir perdu la maîtrise de la gestion budgétaire du ménage.

En Belgique, plusieurs méthodes de calcul des contributions alimentaires sont employées par les juges, avocats ou notaires et mènent à des résultats très variables. Un enjeu de taille serait, par exemple, l'instauration d'un calculateur unique et obligatoire. Ce calcul objectif, déterminé «au plus juste», favoriserait le paiement régulier et sans contestation de la part du débiteur et éviterait également à un certain nombre de mamans solos de s'enliser dans la précarité.

Mme Gahouchi conclut en déclarant qu'elle ne doute pas que les échanges avec les experts lors des auditions permettront d'enrichir encore davantage le texte déposé.

III. DISCUSSION GÉNÉRALE

Mme Masai remercie le groupe PS d'avoir mis à l'étude du comité d'avis ce thème extrêmement important. Les violences économiques dans le couple font en effet partie d'un *continuum* de violence et sont parfois un signe annonciateur d'autres violences (psychologiques et/ou physiques). Il arrive que l'on s'étonne en fin de parcours du caractère aigu des violences dont sont victimes certaines personnes. En examinant la proposition de résolution relative aux violences économiques, le comité d'avis pourra sans aucun doute formuler des propositions qui permettront de déjouer ces violences

- de toegang tot informatie over de gezinsfinanciën beperken (bijvoorbeeld door persoonlijke inkomsten te verbergen of belangrijke administratieve documenten te verzwijgen);
- het beroepsleven controleren om de inkomsten van het slachtoffer te beperken (bijvoorbeeld door het slachtoffer te verhinderen te studeren, een promotie te aanvaarden of haar onder druk te zetten om te stoppen met werken of minder te werken);
- dreigen met financiële represailles (om het slachtoffer te dwingen in de relatie te blijven).

Deze lijst is verre van exhaustief!

Ook nadat de partners uiteen zijn gegaan, kan geld gebruikt worden als controle- en drukkingsmiddel. Daarvan getuigen de vele gevallen waarin vaders weigeren het onderhoudsgeld te betalen, dat de kosten voor het onderwijs van hun kinderen moet dekken. Die vaders aanvaarden soms niet dat zij niet langer de controle hebben over het gezinsbudget.

In België gebruiken rechters, advocaten en notarissen verschillende berekeningsmethodes voor de onderhoudsbijdragen, wat tot zeer uiteenlopende resultaten leidt. De invoering van een unieke en verplichte berekeningswijze zou bijvoorbeeld veel kunnen veranderen. Een objectieve berekening, zo rechtvaardig mogelijk vastgelegd, zou ertoe kunnen bijdragen dat het onderhoudsgeld stipt en zonder betwisting door de schuldenaar wordt betaald zodat vaker kan vermeden worden dat alleenstaande moeders in een neerwaartse spiraal van armoede terechtkomen.

Tot slot zegt mevrouw Gahouchi dat de gedachtewisseling met experts tijdens de hoorzitting er ongetwijfeld voor zal zorgen dat de ingediende tekst nog verder zal kunnen worden uitgediept.

III. ALGEMENE BESPREKING

Mevrouw Masai dankt de PS-fractie voor het aankaarten van dit belangrijke thema bij het adviescomité. Economisch partnergeweld maakt deel uit van een continuüm van geweldpleging en kan een teken aan de wand zijn voor de aanwezigheid van andere vormen van geweld (psychologisch en/of fysiek geweld). Wanneer het volledige plaatje in kaart is gebracht, schrikt men soms van de grote druk waaronder sommige slachtoffers hebben moeten leven. Wanneer het adviescomité zich buigt over het voorstel van resolutie betreffende economisch partnergeweld zal het ongetwijfeld voorstellen

qui arrivent assez tôt dans le *continuum* évoqué précédemment. C'est pourquoi elle confirme l'importance de se pencher sur ce type de thématique.

Mme Durenne indique que le groupe MR est tout à fait favorable au traitement de la proposition de résolution afin de lutter contre les violences économiques. La membre relève que le texte à examiner n'évoque que la situation des femmes et qu'elle souhaiterait que le champ d'étude s'étende aux hommes victimes eux aussi. De plus, aucune recommandation n'aborde l'action possible de la police en la matière. Elle estime dès lors utile d'enrichir le texte par des auditions.

IV. AUDITION ET AVIS ÉCRITS

Le comité d'avis pour l'Égalité des chances entre les femmes et les hommes a organisé, le 15 janvier 2024, l'audition de Mme Fatma Karali, sociologue et fondatrice du collectif «Les Mères Veilleuses», afin de recueillir davantage d'informations sur le sujet.

Des avis écrits ont également été sollicités auprès des organismes et experts suivants:

- l'Institut pour l'égalité entre les femmes et les hommes (IEFH);
- le Collectif contre les violences familiales et l'exclusion (CVFE);
- l'Agence flamande Justice et Répression;
- Mme Joëlle Rozie, M. Jeroen de Herdt et M. Damien Vandermeersch, membres de la Commission pour la réforme du droit pénal;
- Mme Zoé Petry, responsable du Service d'assistance policière aux victimes (SAPV) de la zone de police Seraing-Neupré.

Le Collège des procureurs généraux a également été sollicité à participer à une audition ou déposer un avis écrit mais n'a pas été en mesure de répondre favorablement eu égard à l'agenda du comité d'avis.

L'association sans but lucratif (ASBL) *Zijn – Beweging tegen geweld – MoveMen* a également été sollicitée à

kunnen formuleren om deze vorm van geweld tegen te gaan en aldus vroeger in te grijpen in het eerder vermelde continuüm. Daarom is het volgens haar van groot belang om dit thema onder de loop te nemen.

Mevrouw Durenne geeft aan dat de MR-fractie de behandeling van een voorstel van resolutie om economisch partnergeweld tegen te gaan zeker wil steunen. Spreekster merkt op dat de tekst die voorligt enkel over vrouwelijke slachtoffers lijkt te gaan en wenst dat ook rekening zou worden gehouden met de situatie van mannelijke slachtoffers. Bovendien wordt in geen enkele aanbeveling gewag gemaakt van enig mogelijk optreden van de politie. Daarom vindt ze het raadzaam om hierover bijkomende informatie te verzamelen.

IV. HOORZITTING EN SCHRIFTELIJKE ADVIEZEN

Het adviescomité voor Gelijke Kansen voor vrouwen en mannen hield op 15 januari 2024 een hoorzitting met mevrouw Fatma Karali, sociologe en oprichtster van het collectief «*Les Mères Veilleuses*», om meer informatie in te zamelen over het onderwerp.

Bovendien werden er schriftelijke bijdragen ontvangen van de volgende organisaties en experts:

- het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen;
- het *Collectif contre les violences familiales et l'exclusion* (CVFE);
- het Vlaams Agentschap Justitie en Handhaving;
- mevrouw Joëlle Rozie, en de heren Jeroen de Herdt en Damien Vandermeersch, leden van de Commissie tot hervorming van het strafrecht;
- mevrouw Zoé Petry, hoofd van de Dienst politionele slachtofferbejegening van de politiezone Seraing-Neupré.

Het College van procureurs-generaal werd eveneens uitgenodigd om deel te nemen aan een hoorzitting of een schriftelijk advies in te dienen, maar kon hier niet op ingaan binnen het vastgelegde tijdsbestek van het adviescomité.

De vereniging zonder winstoogmerk (vzw) *Zijn – Beweging tegen geweld – MoveMen* werd eveneens

formuler une contribution écrite mais a indiqué que, selon elle, la proposition de résolution était complète.

Le compte rendu de l'audition et les avis écrits sont consignés dans le document du Sénat n° 7-444/5.

V. DISCUSSION DES CONSIDÉRANTS ET DU DISPOSITIF

Vingt-et-un amendements à la proposition de résolution ont été déposés (doc. Sénat, n° 7-444/2).

A. Considérants

1) Point N (nouveau)

Mme Gahouchi dépose l'amendement n° 1 (doc. Sénat, n° 7-444/2) qui vise à compléter les considérants par un point N (nouveau) rédigé comme suit: «N. considérant les conclusions de la résolution du Parlement européen du 6 octobre 2021 sur les conséquences des violences conjugales et des droits de garde sur les femmes et les enfants (2019/20166(INI)) (doc. Parlement européen, n° P9_TA(20210406)),».

Il s'agit d'une référence européenne importante pour renforcer le texte. Cela a été suggéré par l'Institut pour l'égalité des femmes et des hommes (IEFH) dans son avis écrit.

L'amendement n° 1 est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

B. Dispositif

1) Point 1

L'amendement n° 2 de Mme Gahouchi (doc. Sénat, n° 7-444/2) vise à supprimer le point 1.

Le texte initialement déposé est sujet à modifications. En effet, depuis le dépôt de la proposition de résolution en avril 2023, le point 1 est devenu caduc, car la loi du 13 juillet 2023 sur la prévention et la lutte contre les féminicides, les homicides fondés sur le genre et les violences qui les précèdent, définit la violence économique comme «toute violence qui cause un préjudice économique ou tout acte ou comportement qui est accompli avec l'intention de commettre une violence économique, et qui peut prendre la forme, entre autres, de dommages matériels, d'une restriction d'accès aux ressources du ménage, à l'éducation ou au marché du

uitgenodigd om een schriftelijk advies te formuleren, maar liet weten dat het voorstel van resolutie naar hun mening reeds zeer volledig was.

De notulen van de hoorzitting en de schriftelijke adviezen zijn te vinden in het document van de Senaat, nr. 7-444/5.

V. BESPREKING VAN DE CONSIDERANS EN HET DISPOSITIEF

Eenentwintig amendementen werden ingediend op het voorstel van resolutie (doc. Senaat, nr. 7-444/2).

A. Considerans

1) Punt N (nieuw)

Mevrouw Gahouchi dient amendement nr. 1 in (doc. Senaat, nr. 7-444/2) dat ertoe strekt de considerans aan te vullen met een nieuw punt N, luidende: «N. gelet op de besluiten van de resolutie van het Europees Parlement van 6 oktober 2021 over de gevolgen van intiem partnergeweld en van voogdijrechten voor vrouwen en kinderen (2019/20166(INI)) (doc. Europees Parlement, nr. P9_TA(20210406)),».

Het betreft een belangrijke Europese referentie om de tekst meer kracht bij te zetten. Dit is een suggestie van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen (IGVM).

Amendement nr. 1 wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

B. Dispositief

1) Punt 1

Amendement nr. 2 van mevrouw Gahouchi (doc. Senaat, nr. 7-444/2) strekt ertoe punt 1 te doen vervallen.

De oorspronkelijk ingediende tekst moet dus worden aangepast. Het voorstel van resolutie werd immers in april 2023 ingediend, en punt 1 is niet langer van toepassing sinds de wet van 13 juli 2023 voor de preventie en de bestrijding van feminicides en gendergerelateerde dodingen economisch geweld definieert als «elk geweld dat economische schade veroorzaakt of elke handeling of gedraging die gesteld wordt met de bedoeling om economisch geweld te plegen en die onder meer de vorm kan aannemen van materiële schade, beperking van de toegang tot de middelen van het huishouden, het onderwijs of de arbeidsmarkt of het niet nakomen van

travail ou d'inexécution des obligations alimentaires, et qui entraîne une dépendance financière ou matérielle de la victime ou sa précarisation». Ceci est clairement explicite dans l'avis écrit de l'IEFH.

L'amendement n° 12 de Mme Brouwers (doc. Sénat, n° 7-444/2) vise à remplacer les mots «les violences économiques au sein du couple» par les mots «les violences économiques intrafamiliales» au point 1 du dispositif. Ainsi que l'Agence flamande Justice et Répression l'a souligné dans son avis écrit, les violences économiques peuvent survenir non seulement dans une relation entre partenaires, mais aussi entre les autres membres d'une même famille.

L'amendement n° 2 est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

L'amendement n° 12 devient sans objet par suite de l'adoption de l'amendement n° 2.

2) Point 2/1 (nouveau)

Mme Gahouchi dépose l'amendement n° 3 (doc. Sénat, n° 7-444/2) qui a pour but d'insérer dans le dispositif un point 2/1 (nouveau) rédigé comme suit: «2/1) de prévoir explicitement dans le Code pénal une aggravation de la peine dans le cadre de la violence intrafamiliale pour différentes infractions. Il s'agit notamment des infractions suivantes:

- a) le vol et l'extorsion;
- b) le vol commis sans violences ni menaces;
- c) le vol commis à l'aide de violences ou de menaces et l'extorsion;
- d) l'abus de confiance;
- e) l'escroquerie et la tromperie;
- f) la destruction, la dégradation et les dommages;».

Mme Gahouchi fait référence à l'avis écrit de l'IEFH. Ce dernier trouve opportun de prévoir une sanction plus lourde pour les infractions citées dans ce nouveau point. En outre, poursuivre les auteurs de violences économiques est également une demande de la Commission pour la réforme du droit pénal dans sa contribution écrite.

M. Schiltz ne souscrit pas à l'amendement n° 3. Il rejette la suggestion de prévoir explicitement, dans la

onderhoudsverplichtingen, en die tot gevolg heeft dat het slachtoffer financieel of materieel afhankelijk wordt of in bestaansonzekerheid belandt». Het IGVM vermeldt dit expliciet in zijn advies.

Amendement nr. 12 van mevrouw Brouwers (doc. Senaat, nr. 7-444/2) strekt ertoe om in punt 1 de woorden «economisch partnergeweld» te vervangen door «economisch intrafamiliaal geweld». In het schriftelijke advies van het Agentschap Justitie en Handhaving werd aangehaald dat economisch geweld zich immers niet louter voordoet in partnerrelaties, maar ook tussen andere leden van eenzelfde familie.

Amendement nr. 2 wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Amendement nr. 12 wordt zonder voorwerp ingevolge de aanneming van amendement nr. 2.

2) Punt 2/1 (nieuw)

Mevrouw Gahouchi dient amendement nr. 3 in (doc. Senaat, nr. 7-444/2)) dat tot doel heeft een nieuw punt 2/1 in het dispositief in te voegen, luidende: «2/1) in het Strafwetboek, uitdrukkelijk te voorzien in een strafverzwaring voor een aantal misdrijven in het kader van intrafamiliaal geweld. Het betreft de volgende misdrijven:

- a) diefstal en afpersing;
- b) diefstal zonder geweld of bedreiging;
- c) diefstal met geweld of bedreiging en afpersing;
- d) misbruik van vertrouwen;
- e) oplichting en bedriegerij;
- f) vernieling, beschadiging en schade;».

Mevrouw Gahouchi verwijst naar het schriftelijk advies van het IGVM dat van mening is dat op de vermelde misdrijven zwaardere straffen zouden moeten staan. Ook de Commissie tot hervorming van het strafrecht vraagt in haar schriftelijke bijdrage een strengere aanpak van plegers van economisch geweld.

De heer Schiltz is het niet eens met amendement nr. 3. Hij is gekant tegen de suggestie om in de resolutie

résolution, une aggravation de la peine pour certains délits. Lorsqu'il statue sur une affaire, le juge prend en effet déjà en considération les questions individuelles pour décider d'alourdir ou d'alléger la peine qu'il prononce. La résolution demande d'ailleurs déjà que le phénomène des violences économiques au sein du couple soit étudié. Si une extension du droit pénal s'avérait nécessaire, elle pourrait être réalisée en temps utile.

Mme Durenne et M. Van Goidsenhoven déposent l'amendement n° 19, sous-amendement à l'amendement n° 3 de Mme Gahouchi, qui vise à faire précéder l'amendement n° 3 proposé par les mots «d'évaluer la possibilité». Sans remettre en cause le travail de l'IEFH, Mme Durenne estime qu'il est important de prendre le temps de la réflexion pour modifier le Code pénal et consulter des pénalistes spécialistes du sujet.

M. Courard déclare qu'il comprend le sens de l'amendement de Mme Durenne et M. Van Goidsenhoven. Il explique que l'objectif de l'amendement n° 3 est de respecter l'avis de l'Institut et de prévoir une sanction plus lourde, mais il peut marquer son accord avec la modification proposée par l'amendement n° 19.

L'amendement n° 19, sous-amendement à l'amendement n° 3, est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

L'amendement n° 3, tel que sous-amendé par l'amendement n° 19, est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

Ce point est repris en tant que point 2 dans le texte adopté (doc. Sénat, n° 7-444/4).

3) Point 2/2 (nouveau)

Mme Gahouchi dépose l'amendement n° 4 (doc. Sénat, n° 7-444/2) qui a pour but d'insérer dans le dispositif un point 2/2 (nouveau) rédigé comme suit: «2/2) d'évaluer la possibilité d'apporter les changements législatifs suivants:

- a) adapter la loi du 6 novembre 2022 afin d'inclure toutes les formes de violence entre (ex-) partenaires dans les affaires de divorce et de mieux protéger les victimes;
- b) en ce qui concerne l'attribution provisoire du logement familial, modifier l'article 1280 du Code judiciaire *juncto* article 1253ter/5 du Code judiciaire de manière à ce que la violence psychologique (y compris le contrôle coercitif), la violence en ligne, la violence économique

explicitement te voorzien in een strafverzwaring voor een aantal misdrijven. Bij de beoordeling van rechtszaken neemt de rechter immers de individuele kwesties reeds ter harte om bepaalde uitspraken te verzwaren of te verzachten. Overigens wordt er in de resolutie reeds gevraagd om economisch partnergeweld te onderzoeken. Indien er een nood zou blijken om het strafrecht uit te breiden zal dit ten gepasten tijde kunnen gebeuren.

Mevrouw Durenne en de heer Van Goidsenhoven dienen amendement nr. 19 in, subamendement op amendement nr. 3 van mevrouw Gahouchi, dat ertoe strekt het voorgestelde amendement nr. 3 te doen voorafgaan door de woorden «na te gaan of het mogelijk is om». Zonder afbreuk te doen aan het werk en de expertise van het IGVM, is het volgens mevrouw Durenne belangrijk om goed na te denken over een dergelijke wijziging van het Strafwetboek en strafrechtsspecialisten te raadplegen.

De heer Courard verklaart dat hij de zin van amendement nr. 19 van Mevrouw Durenne en de heer Van Goidsenhoven begrijpt. Hij verduidelijkt dat amendement nr. 3 doelt op het respecteren van het advies van het IGVM en bijgevolg zwaardere straffen te voorzien, maar hij kan akkoord gaan met de wijziging zoals voorgesteld in amendement nr. 19.

Amendement nr. 19, subamendement op amendement nr. 3, wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Amendement nr. 3, zoals gesubamendeerd door amendement nr. 19, wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Dit punt wordt hernomen als punt 2 in de aangenomen tekst (doc. Senaat, nr. 7-444/4).

3) Punt 2/2 (nieuw)

Mevrouw Gahouchi dient amendement nr. 4 in (doc. Senaat, nr. 7-444/2) dat ertoe strekt een nieuw punt 2/2 in het dispositief in te voegen, luidende: «2/2) na te gaan of de volgende aanpassingen in de wetgeving kunnen worden aangebracht:

- a) de wet van 6 november 2022 aanpassen om alle vormen van geweld tussen (ex-)partners op te nemen in echtscheidingszaken en de slachtoffers beter te beschermen;
- b) met betrekking tot de voorlopige toekenning van de gezinswoning, artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek *juncto* artikel 1253ter/5 van het Gerechtelijk Wetboek wijzigen zodat psychologisch geweld (inclusief *coercive control*), digitaal geweld, economisch geweld

et le harcèlement, ainsi que les situations de danger sans présence de violence soient pris en compte;

c) en ce qui concerne la pension alimentaire après divorce, modifier l'article 301, § 2, alinéa 3, du Code civil de manière à ce que la violence psychologique (y compris le contrôle coercitif), la violence en ligne, la violence économique et le harcèlement, ainsi que les situations de danger sans présence de violence soient pris en compte;

d) en ce qui concerne l'attribution définitive du logement familial dans le cadre de la liquidation et du partage du régime matrimonial, modifier l'article 2.3.14 du Code civil de manière à ce que la violence psychologique (y compris le contrôle coercitif), la violence en ligne, la violence économique et le harcèlement, ainsi que les situations de danger sans présence de violence soient pris en compte;».

Ces changements législatifs sont évoqués dans l'avis écrit de l'IEFH. Ce dernier conseille aux membres du comité de prendre connaissance d'un texte – publié par l'Institut en décembre 2023 – sur la violence entre (ex-)partenaires dans le cadre des divorces. Ce texte récent souligne l'importance des changements législatifs cités pour lutter efficacement contre les violences économiques et administratives.

L'amendement n° 4 est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

Ce point est repris en tant que point 3 dans le texte adopté (doc. Sénat, n° 7-444/4).

4) Point 3

L'amendement n° 13 de Mme Brouwers (doc. Sénat, n° 7-444/2) vise à compléter le point 3 par ce qui suit: «et en élaborant un plan d'action et un code de signalement à l'intention des différents groupes professionnels, parmi lesquels les avocats, les notaires, les employés de banque et les acteurs de la gestion quotidienne du patrimoine des couples;».

Cet ajout s'inspire en partie de la recommandation de l'Institut pour l'égalité entre les hommes et les femmes sur la violence entre (ex-)partenaires dans le cadre d'un divorce (2023/001). L'Institut y préconise le développement d'instruments et d'outils spécifiques pour les professionnels, par exemple par le biais d'une *check-list* de contrôle spécifique des facteurs de risque, sur la base de la circulaire COL 15/2020.

en *stalking*, alsook gevaarsituaties zonder sprake van geweld in aanmerking worden genomen;

c) met betrekking tot de onderhoudsuitkering na echtscheiding, artikel 301, § 2, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek wijzigen zodat psychologisch geweld (inclusief *coercive control*), digitaal geweld, economisch geweld en *stalking*, alsook gevaarsituaties zonder sprake van geweld in aanmerking worden genomen;

d) met betrekking tot de definitieve toewijzing van de gezinswoning in het kader van de vereffening en verdeling van het huwelijksvermogensstelsel, artikel 2.3.14 van het Burgerlijk Wetboek wijzigen zodat psychologisch geweld (inclusief *coercive control*), digitaal geweld, economisch geweld en *stalking*, alsook gevaarsituaties zonder sprake van geweld in aanmerking worden genomen;».

Deze aanpassingen in de wetgeving werden vermeld in het schriftelijk advies van het IGVM. Het Instituut raadt de leden van het adviescomité aan om kennis te nemen van een tekst die het publiceerde in december 2023 over geweld tussen (ex-)partners bij scheidingen. In deze tekst wordt erop gewezen hoe belangrijk deze wetswijzigingen zijn om economisch en administratief geweld doeltreffend te bestrijden.

Amendement nr. 4 wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Dit punt wordt hernomen als punt 3 in de aangenomen tekst (doc. Senaat, nr. 7-444/4).

4) Punt 3

Amendement nr. 13 van mevrouw Brouwers (doc. Senaat, nr. 7-444/2) wil punt 3 aanvullen met de woorden: «en waarbij werk wordt gemaakt van een handlingsplan en een meldcode voor de verschillende beroepsgroepen, waaronder advocaten, notarissen, bankbedienenden en beheerders van het dagelijks vermogen van koppels;».

Deze aanvulling werd gedeeltelijk gebaseerd op de aanbeveling van het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen betreffende (ex-)partnergeweld in het kader van echtscheidingen (2023/001). Het Instituut pleit hierin voor het ontwikkelen van specifieke instrumenten en *tools* voor professionals, bijvoorbeeld via een specifieke *checklist* met risicofactoren op basis van de omzendbrief COL 15/2020.

M. Schiltz réagit à l'amendement n° 13 de Mme Brouwers. Selon lui, la suggestion d'instaurer des *check-lists* va trop loin. Lorsque des personnes établissent un contrat de mariage devant notaire, celui-ci a le devoir de les informer; cela devrait suffire. Du reste, la proposition de résolution demande déjà de confirmer le rôle des banques et des notaires en tant que points de contact pour les informations relatives aux violences économiques.

L'amendement n° 13 est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

Ce point est repris en tant que point 4 dans le texte adopté (doc. Sénat, n° 7-444/4).

5) Point 3/1 (nouveau)

L'amendement n° 5 déposé par Mme Gahouchi (doc. Sénat, n° 7-444/2) vise à insérer, dans le dispositif, un point 3/1 (nouveau) rédigé comme suit: «3/1) de veiller à sensibiliser les victimes de violences conjugales – et le grand public – aux violences économiques et administratives et à organiser des campagnes d'information visant à promouvoir davantage l'égalité de genre dans la prise de décisions financières au sein des couples et des familles;».

Alors que la proposition de résolution évoquait la sensibilisation et l'information d'une série de publics cibles, il est pertinent de compléter le texte en mentionnant la sensibilisation et l'information de la population en général. C'est d'ailleurs une suggestion de l'IEFH. Cette demande transparait également dans l'audition du collectif Les Mères Veilleuses.

L'amendement n° 5 est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

Ce point est repris en tant que point 5 dans le texte adopté (doc. Sénat, n° 7-444/4).

6) Point 3/2 (nouveau)

L'amendement n° 14 déposé par Mme Brouwers (doc. Sénat, n° 7-444/2) a pour but d'insérer dans le dispositif un point 3/2 (nouveau) rédigé comme suit: «3/2) lors de l'identification des violences économiques intrafamiliales, d'être spécifiquement attentif aux personnes âgées et de tenir compte de celles-ci lors du lancement de campagnes de sensibilisation aux violences économiques intrafamiliales;».

De heer Schiltz gaat verder in op amendement nr. 13 van mevrouw Brouwers. Hij vindt de suggestie om *checklists* in te voeren te ver gaan. Wanneer mensen een huwelijkscontract afsluiten voor de notaris, heeft deze laatste immers een informatieplicht, dit zou moeten volstaan. Voor het overige wordt er in het voorstel van resolutie reeds opgeroepen om de rol van banken en notarissen te bekrachtigen als aanspreekpunten voor informatie over economisch geweld.

Amendement nr. 13 wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Dit punt wordt hernomen als punt 4 in de aangenomen tekst (doc. Senaat, nr. 7-444/4).

5) Punt 3/1 (nieuw)

Amendement nr. 5 van mevrouw Gahouchi heeft tot doel een nieuw punt 3/1 in het dispositief in te voegen, luidende: «3/1) slachtoffers van partnergeweld – en het grote publiek – bewust te maken van economisch en administratief geweld en informatiecampagnes op touw te zetten voor meer gendergelijkheid bij het nemen van financiële beslissingen binnen koppels en familie;».

Terwijl het voorstel van resolutie verwees naar bewustmaking en informatie voor een reeks doelgroepen, is het nuttig om dit uit te breiden tot de gehele bevolking Dit is overigens een suggestie van het IGVM. Deze verzuchting is ook aan bod gekomen tijdens de hoorzitting met het collectief *Les Mères Veilleuses*.

Amendement nr. 5 wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Dit punt wordt hernomen als punt 5 in de aangenomen tekst (doc. Senaat, nr. 7-444/4).

6) Punt 3/2 (nieuw)

Amendement nr. 14 van mevrouw Brouwers (doc. Senaat, nr. 7-444/2) heeft tot doel een nieuw punt 3/2 in te voegen, luidende: «3/2) om bij de identificatie van economisch intrafamiliaal geweld specifiek aandacht te hebben voor ouderen en hier ook op in te zetten bij het lanceren van sensibiliseringscampagnes rond economisch intrafamiliaal geweld;».

Ainsi que l'Agence flamande Justice et Répression l'a souligné dans son avis écrit, les violences économiques peuvent survenir non seulement dans une relation entre partenaires, mais aussi entre les autres membres d'une même famille. L'Agence évoque spécifiquement la question de la prévention des violences économiques qui se produisent en cas de mauvais traitements infligés aux parents ou de maltraitance de personnes âgées. C'est pourquoi elle suggère d'attirer également l'attention sur ces formes de relations dans la lutte contre les violences économiques intrafamiliales.

L'amendement n° 14 est adopté par 9 voix contre 2.

Ce point est repris en tant que point 6 dans le texte adopté (doc. Sénat, n° 7-444/4).

7) Point 4

Avec l'amendement n° 15 (doc. Sénat, n° 7-444/2), Mme Brouwers souhaite compléter le point 4 du dispositif par ce qui suit: «, ainsi que pour le personnel des centres publics d'action sociale (CPAS), des *centra algemeen welzijnswerk* (CAW), des mutualités, des services du chômage et du service public fédéral (SPF) Sécurité sociale pour les personnes handicapées;».

Cet ajout est basé sur l'avis écrit de Mme Zoé Petry, responsable du Service d'assistance policière aux victimes de la zone de police Seraing-Neupré. Selon elle, il serait opportun de sensibiliser tous les bailleurs de fonds aux différentes formes de violences et aux méthodes de détection par le biais de formations.

L'amendement n° 15 est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

Ce point est repris en tant que point 7 dans le texte adopté (doc. Sénat, n° 7-444/4).

8) Point 4/1 (nouveau)

Mme Gahouchi dépose l'amendement n° 6 (doc. Sénat, n° 7-444/2) qui a pour but d'insérer, dans le dispositif, un point 4/1 (nouveau) rédigé comme suit: «4/1) d'envisager la création de modules spécifiques de formation à destination de la magistrature et de la police pour les sensibiliser davantage à la problématique des violences financières intrafamiliales, à la détection de ces dernières et à l'accompagnement des victimes;».

Zoals wordt aangehaald in het voornoemde schriftelijke advies van het Agentschap Justitie en Handhaving, doet economisch geweld zich niet louter voor in partnerrelaties, maar ook tussen andere leden van eenzelfde familie. Het Agentschap wijst specifiek op het voorkomen van economisch geweld bij oudermishandeling en ouderemisbehandeling. Ze pleit er dan ook voor aandacht te hebben voor deze relatievormen bij het bestrijden van economisch intrafamiliaal geweld.

Amendement nr. 14 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen.

Dit punt wordt hernomen als punt 6 in de aangenomen tekst (doc. Senaat, nr. 7-444/4).

7) Punt 4

Met amendement nr. 15 (doc. Senaat, nr. 7-444/2) wenst mevrouw Brouwers punt 4 van het dispositief aan te vullen met de woorden: «en voor werknemers van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (OCMW), de centra algemeen welzijnswerk (CAW), de ziekenfondsen, de werkloosheidsdiensten en de federale overheidsdienst (FOD) Sociale Zekerheid voor personen met een handicap;».

Deze aanvulling berust op het schriftelijke advies van mevrouw Zoé Petry, hoofd van de Dienst politio-nale slachtofferbejegening van de politiezone Seraing-Neupré. Volgens haar is het aangewezen dat alle financieringsorganen worden bewustgemaakt van de verschillende vormen van geweld via opleidingen en van de identificatiemethoden.

Amendement nr. 15 wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Dit punt wordt hernomen als punt 7 in de aangenomen tekst (doc. Senaat, nr. 7-444/4).

8) Punt 4/1

Mevrouw Gahouchi dient amendement nr. 6 in (doc. Senaat, nr. 7-444/2) dat ertoe strekt een nieuw punt 4/1 in het dispositief in te voegen, luidende: «4/1) na te denken over specifieke opleidingsmodules voor de magistratuur en de politie om hen meer bewust te maken van het probleem van intrafamiliaal financieel geweld, de opsporing ervan en de ondersteuning van de slachtoffers;».

Cet amendement repose sur une suggestion formulée dans la contribution écrite de l'Agence flamande Justice et Répression. Effectivement, les décisions du tribunal de la famille peuvent influencer la situation économique des victimes de violences intrafamiliales, même après une séparation. Et il importe que les policiers soient suffisamment attentifs lorsqu'ils dressent le procès-verbal et constituent le dossier après un signalement de violences intrafamiliales, afin que cette forme de violence soit mise en lumière et soit intégrée dans les statistiques.

L'amendement n° 6 est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

Ce point est repris en tant que point 8 dans le texte adopté (doc. Sénat, n° 7-444/4).

9) Point 8

Monsieur Schiltz dépose l'amendement n° 17 (doc. Sénat, n° 7-444/2) visant à supprimer le point 8 du dispositif.

Il estime qu'il n'est pas opportun de surcharger les employeurs d'une obligation administrative supplémentaire. Ce n'est en outre pas leur rôle. Cet accompagnement n'est pas à prendre à la légère et doit être assumé par des spécialistes dans le respect de la vie privée des collaborateurs.

Mme Masai considérerait regrettable de ne pas évoquer les milieux professionnels dans le point 8. Il ressort de différentes études que les personnes victimes de violences entre partenaires se confient de préférence à un interlocuteur sur leur lieu de travail. Il s'agit d'un endroit de fréquentation journalière au sein duquel des confidences entre collègues peuvent avoir lieu. Il est parfois plus aisé de s'ouvrir à des personnes de cette manière là plutôt que dans son cercle amical ou proche. Une étude réalisée en 2017 par l'IEFH explique que plus de la moitié des victimes de violences entre partenaires se confie à quelqu'un sur le lieu de travail, souvent à des collègues directs. Ces mêmes confidences sont plus rares auprès des syndicats, managers, superviseurs, etc. Un soutien sur le lieu de travail est donc essentiel. Il est dès lors nécessaire de collaborer avec les employeurs sur ces questions d'aide aux personnes. Ne plus mentionner la pertinence d'intégrer les employeurs dans l'accompagnement du personnel victime de violences entre partenaires ou après serait dommageable. Une reformulation du point pourrait éventuellement être proposée. M. Courard indique être du même avis que Mme Masai.

Dit amendement is gestoeld op een voorstel uit de schriftelijke bijdrage van het Vlaams Agentschap Justitie en Handhaving. Beslissingen van de familierechtbank kunnen immers een impact hebben op de economische situatie van slachtoffers van intrafamiliaal geweld, zelfs na de scheiding. Het is van belang dat politieagenten voldoende aandacht hebben voor deze vorm van geweld bij het opstellen van een proces-verbaal en het samenstellen van een dossier na de melding van intrafamiliaal geweld, zodat dit geweld aan het licht komt en opgenomen wordt in de statistieken.

Amendement nr. 6 wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Dit punt wordt hernomen als punt 8 in de aangenomen tekst (doc. Senaat, nr. 7-444/4).

9) Punt 8

De heer Schiltz stelt amendement nr. 17 voor dat ertoe strekt in het dispositief punt 8 te doen vervallen.

Hij is van mening dat werkgevers niet moeten worden opgezadeld met een bijkomende administratieve verplichting. Bovendien is het hun rol niet. Deze begeleiding mag niet lichtvaardig worden opgevat en moet uitgevoerd worden door specialisten met respect voor het privéleven van de medewerkers.

Mevrouw Masai zou het betreuren als de werkomgeving niet zou worden vermeld in punt 8. Uit verschillende studies is al gebleken dat slachtoffers van partnergeweld daar bij voorkeur over spreken met iemand op het werk. Dat is een plek waar ze dagelijks komen en waar soms vertrouwelijke zaken met collega's kunnen worden gedeeld. Het is soms gemakkelijker om dergelijke problemen zo aan een bekende persoon toe te vertrouwen dan binnen de kring van vrienden of van naasten. In een onderzoek dat in 2017 werd uitgevoerd door het IGVM staat dat meer dan de helft van de slachtoffers van partnergeweld iemand op het werk in vertrouwen namen, en vaak een directe collega. Dat gebeurt minder vaak in de contacten met de vakbond, een manager, toezichthouder, enz. Steun voor deze problemen vanop de werkplek is daarom cruciaal. Voor dit soort hulp en bijstand aan personen moet er dus worden samengewerkt met de werkgevers. Het zou nadelig zijn om geen melding meer te maken van de noodzaak om ook de werkgevers te betrekken bij de begeleiding van en de nazorg voor personeel dat het slachtoffer is van partnergeweld. Het punt kan eventueel wel anders geformuleerd worden. De heer Courard treedt de stelling van mevrouw Masai bij.

Mme Durenne déclare comprendre les réserves de Mme Masai. Selon Mme Durenne, l'amendement n° 17 a pour but de ne pas faire porter la charge totale de l'accompagnement du personnel victime de violences entre partenaires sur les employeurs. Elle propose par conséquent de reformuler le point 8 et dépose en séance l'amendement n° 21 qui vise à remplacer les mots «les employeurs pourraient accompagner» par les mots «une prise en charge sur le lieu de travail peut être mise en place pour».

L'amendement n° 17 est rejeté par 9 voix contre 2.

L'amendement n° 21 est adopté par 9 voix et 2 abstentions.

Ce point est repris en tant que point 12 dans le texte adopté (doc. Sénat, n° 7-444/4).

10) Point 9/1 (nouveau)

Mme Gahouchi dépose l'amendement n° 7 (doc. Sénat, n° 7-444/2) qui a pour objet l'insertion, dans le dispositif, d'un point 9/1 (nouveau) rédigé comme suit: «9/1) de sensibiliser davantage tous les organismes responsables du paiement d'allocations ou de revenus de remplacement (par exemple, les CPAS, les mutualités, l'Office national de l'emploi (ONEm), le SPF Sécurité sociale, etc.) aux différentes formes de violences entre (ex-) partenaires, notamment aux violences financières, par la publication de brochures et/ou par la dispensation d'une formation spécifique;».

Il s'agit d'une suggestion formulée dans la contribution écrite de Mme Zoé Petry, responsable du Service d'assistance policière aux victimes (SAPV) de la zone de police Seraing-Neupré. L'implication des CPAS est également demandée par l'Agence flamande Justice et Répression dans sa contribution écrite. Les organismes qui gèrent le paiement d'allocations ou de revenus de remplacement ont effectivement un rôle d'acteur social et citoyen pour défendre un modèle de société plus juste et plus équitable. Ils devraient être davantage impliqués dans la détection des violences financières et administratives car ils sont en contact direct avec les citoyens ou leurs affiliés. Le CVFE recommande aussi d'impliquer davantage l'ensemble des services publics cités dans ce nouveau point.

L'amendement n° 7 est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

Mevrouw Durenne zegt dat ze begrip heeft voor het voorbehoud dat mevrouw Masai wil maken. Volgens mevrouw Durenne, heeft amendement nr. 17 enkel tot doel niet de volledige last van de begeleiding van personeelsleden die het slachtoffer zijn van partnergeweld op de werkgevers af te wentelen. Ze stelt voor om punt 8 anders te formuleren en dient amendement nr. 21 in dat ertoe strekt de woorden: «hoe werkgevers personeelsleden kunnen steunen» te vervangen door de woorden «in welke mate op de werkplaats zorg kan worden aangeboden aan personeelsleden».

Amendement nr. 17 wordt verworpen met 9 tegen 2 stemmen.

Amendement nr. 21 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

Dit punt wordt hernomen als punt 12 in de aangenomen tekst (doc. Senaat, nr. 7-444/4).

10) Punt 9/1 (nieuw)

Mevrouw Gahouchi dient amendement nr. 7 in (doc. Senaat, nr. 7-444/2) dat tot doel heeft een nieuw punt 9/1 in het dispositief in te voegen, luidende: «9/1) alle instanties die uitkeringen of vervangingsinkomens uitbetalen (bijvoorbeeld OCMW's, ziekenfondsen, de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening (RVA), de FOD Sociale Zekerheid, enz.) meer bewust te maken van de verschillende vormen van geweld tussen (ex-)partners, waaronder economisch geweld, via brochures en/of een specifieke opleiding;».

Het gaat om een voorstel uit de schriftelijke bijdrage van mevrouw Zoé Petry, hoofd van de Dienst politiezone slachtofferbejegening van de politiezone Seraing-Neupré. Ook het Vlaams Agentschap Justitie en Handhaving vroeg in zijn schriftelijke bijdrage om de OCMW's bij de zaak te betrekken. Instellingen die instaan voor de uitbetaling van uitkeringen of vervangingsinkomens vervullen immers een rol van sociale actor en burger in het streven naar een rechtvaardiger en billijker maatschappijmodel. Ze zouden meer betrokken moeten zijn bij het opsporen van financieel en administratief geweld, want ze staan in rechtstreeks contact met de burgers of hun leden. Het CVFE beveelt ook aan om alle in dit nieuwe punt vermelde overheidsdiensten meer bij de zaak te betrekken.

Amendement nr. 7 wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Ce point est repris en tant que point 14 dans le texte adopté (doc. Sénat n° 7-444/4).

11) Point 9/2 (nouveau)

Mme Gahouchi dépose l'amendement n° 8 (doc. Sénat, n° 7-444/2) qui vise à insérer dans le dispositif un point 9/2 (nouveau) rédigé comme suit: «9/2) d'individualiser les droits sociaux pour lutter contre les violences économiques et permettre une plus grande autonomie financière, notamment en supprimant progressivement le statut de cohabitant;».

M. Courard indique que beaucoup plaident pour l'individualisation des droits sociaux. Cela a été souligné à plusieurs reprises au cours de l'audition consacrée à ce sujet et cela a été explicité dans l'avis écrit du CVFE. Il s'agit d'un élément important qui doit être mis en exergue. L'intervenant mesure que certains s'y opposent philosophiquement, toutefois son groupe y reste attaché.

M. Schiltz aborde également la question de l'individualisation des droits sociaux. Il reconnaît qu'il est important qu'un individu puisse faire valoir ses propres droits, mais il considère que la suppression du contrat de cohabitation va trop loin, car elle ne laisserait aucune alternative à ceux qui ne souhaitent pas se marier. C'est pourquoi M. Schiltz, ainsi que Mme Durenne, ont déposé l'amendement n° 18, sous-amendement à l'amendement n° 8 de Mme Gahouchi, concernant le statut des cohabitants. L'amendement n° 18 vise à supprimer les mots «, notamment en supprimant progressivement le statut de cohabitant» dans l'amendement n° 8. En effet, l'essence de l'amendement n° 8 est d'individualiser les droits sociaux pour contrer l'oppression des partenaires. Il soutient donc l'amendement n° 8 de Mme Gahouchi, sous réserve de la suppression de la référence à la suppression du statut de cohabitant.

M. Courard indique que l'amendement n° 18 va à l'encontre de ce que son groupe politique souhaite. La question relative à la suppression du statut de cohabitant est prépondérante. Il estime qu'un compromis devra voir le jour pour parvenir à un vote sans quoi le texte risque d'être déforcé.

Mme Brouwers s'étonne que le statut de cohabitant intervienne dans la discussion de la proposition de résolution. Elle reconnaît que la réglementation actuelle n'est pas adaptée aux nouvelles formes de cohabitation, comme le *cohousing*, par exemple, si bien que les personnes concernées sont parfois confrontées à

Dit punt wordt hernomen als punt 14 in de aangenomen tekst (doc. Senaat, nr. 7-444/4).

11) Punt 9/2 (nieuw)

Mevrouw Gahouchi dient amendement nr. 8 in (doc. Senaat, nr. 7-444/2) dat ertoe strekt een nieuw punt 9/2 in het dispositief in te voegen, luidende: «9/2) de sociale rechten te individualiseren om economisch geweld te bestrijden en voor een grotere financiële autonomie te zorgen, meer bepaald door geleidelijk het statuut van samenwonende af te schaffen;».

De heer Courard legt uit dat velen pleiten voor de individualisering van sociale rechten. Dit werd meermaals benadrukt tijdens de hoorzitting gewijd aan dit onderwerp en werd uitdrukkelijk gevraagd in de schriftelijke bijdrage van het CVFE. Het betreft een belangrijk element dat onze aandacht verdient. Hij beseft dat sommigen ertegen gekant zijn op filosofisch vlak, maar zijn fractie hecht eraan.

De heer Schiltz gaat eveneens in op de gevraagde individualisering van de sociale rechten. Hij erkent dat het belangrijk is dat een individu zijn eigen rechten kan opnemen, maar hij vindt de afschaffing van het samenlevingscontract te ver gaan, want dan is er geen alternatief meer voor personen die niet wensen te trouwen. Daarom dient de heer Schiltz samen met mevrouw Durenne amendement nr. 18 in, subamendement op amendement nr. 8 van mevrouw Gahouchi, met betrekking tot het statuut van de samenwonende. Amendement nr. 18 heeft dan ook tot doel de woorden «, meer bepaald door geleidelijk het statuut van samenwonende af te schaffen» in amendement nr. 8 te doen vervallen. De essentie van amendement nr. 8 is immers het individualiseren van sociale rechten om verdrukking door de partner tegen te gaan. Hij steunt bijgevolg amendement nr. 8 van mevrouw Gahouchi, mits het weglaten van de vermelding van de afschaffing van het statuut van samenwonende.

De heer Courard zegt dat amendement nr. 18 ingaat tegen datgene wat zijn fractie beoogt. Het element van de afschaffing van het statuut van samenwonende is het belangrijkste. Er zal een compromis moeten gevonden worden waar iedereen voor zal kunnen stemmen, zo niet wordt de tekst volledig uitgehold.

Mevrouw Brouwers vindt het vreemd om het statuut van samenwonende te betrekken bij de bespreking over het voorstel van resolutie. Zij erkent dat de regelgeving vandaag niet aangepast is aan nieuwe vormen van samenwonen zoals bijvoorbeeld *cohousing*, waardoor de betrokkenen soms voor verrassingen komen te staan wat betreft

des surprises en ce qui concerne leurs droits et devoirs sociaux et fiscaux. Supprimer le statut de cohabitant, comme le propose l'amendement n° 8, lui paraît toutefois excessif. Elle utiliserait plutôt les termes «réformer et revoir le statut de cohabitant» dans l'amendement n° 8. Elle ne soutiendra donc pas la proposition visant à supprimer le statut de cohabitant.

M. Freches porte à la connaissance des membres du comité d'avis que ce sujet est également discuté au sein du Parlement de la Communauté germanophone au travers d'une résolution introduite par le groupe Ecolo. Au cours des discussions, une réforme ou à tout le moins une évaluation de l'impact du statut de cohabitant a été abordée, à l'image de ce que Mme Brouwers suggère. C'est pourquoi, une reformulation de cette partie de l'amendement lui paraît pertinente. En effet, la suppression définitive du statut de cohabitant légal entraînerait des répercussions financières sur les charges de la sécurité sociale de l'ordre de 2 milliards d'euros. L'intervenant considère toutefois qu'une évaluation de ce statut serait nécessaire car de nombreux points restent à éclaircir. Une étude de l'université d'Anvers portant sur les effets du statut de cohabitant dans le secteur de la sécurité sociale (1) donne également matière à réflexion.

M. Courard entend bien que la suppression du statut de cohabitant coûterait à la sécurité sociale mais le groupe PS considère que cette mesure participera au renforcement du pouvoir d'achat individuel. Il s'agit aussi d'une solution aux problèmes liés à la pauvreté, au manque de logements et à la solitude car actuellement des individus sont empêchés de vivre ensemble, etc. Il a clairement perçu qu'un blocage politique était en jeu pour ce point et donc, il estime que l'option proposée par Mme Brouwers ou celle de M. Schiltz permettrait de dépasser cet obstacle. La mention de la suppression du statut de cohabitant pourrait disparaître du point. Cependant, la question de l'individualisation des droits sociaux doit impérativement être maintenue. Il sera, en effet, évident, qu'à l'avenir, le dossier évolue pour éviter les situations dramatiques qui existent en matière de soins médicaux, de soutien au handicap, etc. La proposition de résolution relative aux violences économiques dans le couple traitée par le comité d'avis revêt une importance majeure et le vote de celle-ci ne peut pas être empêché en raison de la mention de la suppression progressive du statut de cohabitant. Le membre ajoute

hun sociale en fiscale rechten en plichten. Het statuut van samenwonende afschaffen, zoals voorgesteld in amendement nr. 8 vindt zij echter te ver gaan. Zij zou eerder de bewoording «hervormen of herzien van het statuut van samenwonende» gebruiken in amendement nr. 8. Zij zal het voorstel om het statuut van samenwonende af te schaffen dan ook niet steunen.

De heer Freches brengt de leden van het adviescomité ervan op de hoogte dat dit onderwerp ook wordt besproken in het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap op basis van een resolutie die er door de Ecolo-fractie is ingediend. Tijdens de besprekingen was er ook sprake van een hervorming of ten minste van een evaluatie van het statuut van samenwonende, een beetje zoals mevrouw Brouwers zojuist voorstelde. Daarom vindt hij dat dit deel van het amendement anders moet worden geformuleerd. De kosten van de definitieve afschaffing van het wettelijk statuut van samenwonende voor de sociale zekerheid zouden immers kunnen oplopen tot 2 miljard euro. Spreker vindt wel dat het nodig is om dit statuut te evalueren omdat in dit verband nog veel aspecten verduidelijking vergen. Ook naar aanleiding van een studie van de universiteit van Antwerpen over de gevolgen van het statuut van samenwonende voor de toepassing van het socialezekerheidsrecht (1) wordt daarover nagedacht.

De heer Courard begrijpt dat de afschaffing van het statuut van samenwonende veel geld zou kosten aan de sociale zekerheid, maar de PS-fractie is van mening dat deze maatregel zou bijdragen aan de verhoging van de individuele koopkracht. Het zou ook een oplossing bieden voor problemen van armoede, woningnood en eenzaamheid want de huidige stand van zaken is een beletsel om samen te wonen, enz. Hij ziet evenwel in dat dit een politiek breekpunt kan zijn en denkt dus dat de optie die door mevrouw Brouwers naar voren wordt geschoven, of door de heer Schiltz, een uitweg kan bieden. De vermelding van de afschaffing van het statuut van samenwonende kan dus uit het punt weggelaten worden. Maar de individualisering van de sociale rechten moet in elk geval aan de orde blijven. Dit dossier zal in de toekomst heel duidelijk in die richting moeten evolueren om drama's te voorkomen, zoals ze zich nu al voordoen in verband met medische zorg, bijstand aan personen met een handicap, enz. Het is belangrijk dat het adviescomité het voorstel van resolutie betreffende economisch partnergeweld behandelt en de goedkeuring van het voorstel van resolutie mag niet verhinderd worden

(1) <https://socialsecurity.belgium.be/sites/default/files/content/docs/fr/publications/rbss/2022/rbss-64-2-03-la-categorie-du-cohabitant-en-droit-de-la-securite-sociale.pdf>

(1) <https://socialsecurity.belgium.be/sites/default/files/content/docs/nl/publicaties/btsz/2022/btsz-64-2-03-de-categorie-van-de-samenwoner-in-het-socialezekerheidsrecht.pdf>

toutefois que cette question devra être traitée durant la prochaine législature.

M. Freches ne souhaite pas rentrer plus en détail dans les discussions relatives au projet de loi déposé par le groupe PS à la Chambre des représentants. Toutefois, la Cour des comptes, dans une analyse objective et fouillée, a estimé que la suppression de ce statut entraînerait un coût supplémentaire de 1,9 milliard d'euros pour la sécurité sociale. L'intervenant souligne dès lors que son groupe suggère avant tout la mention d'une évaluation du statut de cohabitant pour la proposition de résolution à l'étude.

M. Schiltz pense que l'amendement n° 18 de Mme Durenne et de lui-même répond aux préoccupations formulées par les collègues. Il constate que l'individualisation des droits sociaux recueille l'adhésion.

Mme Brouwers estime que l'individualisation des droits sociaux, telle que proposée par l'amendement n° 8, suffit et que les mots «notamment en supprimant progressivement le statut de cohabitant» n'apportent pas de plus-value, mais sont plutôt problématiques dès lors qu'il n'existe aucun consensus en la matière. Elle trouverait regrettable que la proposition de résolution soit rejetée pour ce motif.

Mme Gahouchi souligne que l'amendement n° 8 évoquait la suppression progressive du statut de cohabitant. Elle reconnaît que l'individualisation des droits doit se préparer notamment au niveau budgétaire. Des discussions, elle note que les groupes PS, Open Vld, MR et CD&V semblaient toutefois s'accorder sur le maintien de la mention relative à l'individualisation des droits sociaux.

Mme Masai déclare que la suppression du statut de cohabitant est une notion primordiale pour le groupe Ecolo-Groen. D'autres études et analyses permettent également d'alimenter la réflexion au moyen de données contradictoires. Néanmoins, ce n'est pas le sujet principal de la proposition de résolution et le moment ne s'y prête pas. Elle estime que si son groupe politique ne soutient pas ou s'abstient lors du vote du sous-amendement n° 18, ce dernier sera toutefois adopté. Par cette démarche, le groupe Ecolo-Groen démontrera son attachement à cette notion de suppression qui est centrale dans les objectifs

door de vermelding van de geleidelijke afschaffing van het statuut van samenwonende. Spreker voegt er wel aan toe dat dit probleem tijdens de volgende legislatuur aan bod zal moeten komen.

De heer Freches wenst niet verder in detail te treden over de bespreking van het wetsvoorstel dat door de PS-fractie in de Kamer is ingediend, maar het Rekenhof heeft na grondige en objectieve analyse de meerkosten voor de sociale zekerheid van de afschaffing van dit statuut geraamd op 1,9 miljard euro. Spreker wijst er dus op dat zijn fractie voorstelt om in dit voorstel van resolutie te spreken van de evaluatie van het statuut van samenwonende.

De heer Schiltz is van mening dat amendement nr. 18 van mevrouw Durenne en hemzelf tegemoetkomt aan de bezorgdheden die geuit werden door de collega's. Hij stelt vast dat er wel een draagvlak is voor de individualisering van de sociale rechten.

Mevrouw Brouwers meent dat het individualiseren van de sociale rechten zoals voorgesteld in amendement nr. 8 volstaat en dat de woorden «meer bepaald door geleidelijk het statuut van samenwonende af te schaffen» geen meerwaarde bieden, maar eerder problematisch zijn, aangezien hier geen consensus over bestaat. Zij zou het betreuren indien het voorstel van resolutie hierdoor verworpen zou worden.

Mevrouw Gahouchi zegt dat er in amendement nr. 8 gesproken werd van de geleidelijke afschaffing van het statuut van samenwonende. Ze erkent dat de individualisering van de rechten ook budgettair moet worden voorbereid. Uit de besprekingen leidt ze wel af dat de fracties van PS, Open Vld, MR en CD&V kunnen instemmen met het behoud van de vermelding betreffende de individualisering van de sociale rechten.

Mevrouw Masai verklaart dat de Ecolo-Groen-fractie veel belang hecht aan de afschaffing van het statuut van samenwonende. De reflectie hierover kan nog verder van stof voorzien worden door diverse gegevens afkomstig uit andere onderzoeken of analyses. Dat is echter niet het voornaamste thema van het voorstel van resolutie, noch is dit een goed moment daarvoor. Ze meent dat indien haar fractie bij de stemming over het subamendement nr. 18 tegenstemt of zich onthoudt, dit amendement toch zal worden goedgekeurd. Door aldus te stemmen zal de Ecolo-Groen-fractie tonen hoeveel belang ze hecht aan

futurs. L'intérêt de la réunion du jour demeure toutefois dans l'adoption de la proposition de résolution.

L'amendement n° 18, sous-amendement à l'amendement n° 8, est adopté par 7 voix et 4 abstentions.

L'amendement n° 8, tel que sous-amendé par l'amendement n° 18, est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

Ce point est repris en tant que point 15 dans le texte adopté (doc. Sénat, n° 7-444/4).

12) Point 9/3 (nouveau)

L'amendement n° 9 déposé par Mme Gahouchi (doc. Sénat, n° 7-444/2) a pour but d'insérer dans le dispositif un point 9/3 (nouveau) rédigé comme suit: «9/3) de créer un outil d'information à caractère juridique et patrimonial pour les couples désirant se marier;».

Cette action de *gendermainstreaming* permettrait, comme évoqué par le collectif Les Mères Veilleuses, de protéger davantage les femmes et de les conscientiser à propos des écueils que pourrait éventuellement entraîner la vie de couple sur leur situation financière.

L'amendement n° 9 est adopté par 9 voix contre 2.

Ce point est repris en tant que point 16 dans le texte adopté (doc. Sénat, n° 7-444/4).

13) Point 10

Dans le point 10 du dispositif, Mme Gahouchi dépose l'amendement n° 10 (doc. Sénat, n° 7-444/2) qui a pour objet de faire précéder le texte du point a) par les mots suivants: «a) de rendre la justice financièrement plus accessible pour les victimes de violences intra-familiales;».

Mme Gahouchi indique que l'ajout du point 10 a) souligne bien l'importance de donner aux victimes de violences intra-familiales, et de violences financières en particulier, les moyens de se défendre comme il se doit. C'est une des requêtes principales du collectif Les Mères Veilleuses.

Mme Durenne et M. Van Goidsenhoven déposent l'amendement n° 20 (doc. Sénat, n° 7-444/2), sous-amendement à l'amendement n° 10 de Mme Gahouchi. Cet

de afschaffing van het statuut van samenwonende, dat centraal staat in de doelstellingen voor de toekomst. Maar op dit moment blijft het belangrijkste doel de goedkeuring van het voorstel van resolutie.

Amendement nr. 18, subamendement op amendement nr. 8, wordt aangenomen met 7 stemmen bij 4 onthoudingen.

Amendement nr. 8, zoals gesubamendeerd door amendement nr. 18, wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Dit punt wordt hernomen als punt 15 in de aangenomen tekst (doc. Senaat, nr. 7-444/4).

12) Punt 9/3 (nieuw)

Amendement nr. 9 van mevrouw Gahouchi (doc. Senaat, nr. 7-444/2) heeft tot doel een nieuw punt 9/3 in te voegen, luidende: «9/3) een juridisch en vermogensrechtelijk informatie-instrument in te voeren voor koppels die willen trouwen;».

Deze daad van *gendermainstreaming* zou, zoals aange-stipt door het collectief *Les Mères Veilleuses*, vrouwen meer bescherming bieden en hen bewuster maken van de mogelijke risico's voor hun financiële situatie wanneer zij als echtpaar door het leven gaan.

Amendement nr. 9 wordt aangenomen met 9 tegen 2 stemmen.

Dit punt wordt hernomen als punt 16 in de aangenomen tekst (doc. Senaat, nr. 7-444/4).

13) Punt 10

Mevrouw Gahouchi dient amendement nr. 10 in (doc. Senaat, nr. 7-444/2), dat in punt 10, de letter a) wil doen voorafgaan door de woorden: «a) justitie financieel toegankelijker te maken voor slachtoffers van intrafamiliaal geweld;».

Zij licht toe dat de toevoeging van een punt 10 a) benadrukt dat slachtoffers van intrafamiliaal geweld en financieel geweld in het bijzonder, middelen moeten krijgen om zich naar behoren te kunnen verdedigen. Dat is een van de hoofdeisen van het collectief *Les Mères Veilleuses*.

Mevrouw Durenne en de heer Van Goidsenhoven dienen amendement nr. 20 in (doc. Senaat, nr. 7-444/2), subamendement op amendement nr. 10 van mevrouw Gahouchi,

amendement a pour but d'insérer le mot «, notamment» entre le mot «accessibles» et les mots «pour les victimes» au sein de l'amendement n° 10 proposé. Mme Durenne précise qu'il s'agit de prévoir cette possibilité pour l'ensemble des victimes et pas seulement pour les victimes de violences intra-familiales.

M. Courard convient que l'accessibilité de la justice pour tous et toutes est un objectif louable, mais étant donné que la proposition de résolution traite des victimes de violences intra-familiales, il s'agit souvent déjà de victimes avec peu de possibilités financières. Cette requête se fonde sur l'avis écrit du collectif Les Mères Veilleuses.

L'amendement n° 20, sous-amendement à l'amendement n° 10, est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

L'amendement n° 10 tel que sous-amendé par l'amendement n° 20, est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

Ce point est repris en tant que point 17 a) dans le texte adopté (doc. Sénat, n° 7-444/4).

L'amendement n° 16 de Mme Brouwers (doc. Sénat, n° 7-444/2) vise à remplacer le point 10 a) du dispositif par ce qui suit: «a) de prendre les mesures nécessaires pour prévoir l'intervention automatique et obligatoire du Service des créances alimentaires (SECAL) en cas de violences intrafamiliales, non seulement pour la perception et le recouvrement de la pension alimentaire en faveur des enfants et des contributions alimentaires dues à l'ex-partenaire, mais aussi pour l'octroi d'avances sur la pension alimentaire en faveur des enfants et sur les contributions alimentaires dues à l'ex-partenaire;».

Mme Brouwers justifie cet amendement par le fait que le défaut de paiement de la pension alimentaire est un moyen de garder le contrôle sur l'ex-partenaire, par exemple en se déclarant en faillite, en travaillant au noir, en dissimulant des capitaux ou en utilisant la transaction à des fins de violence émotionnelle ou psychologique. En France, un système impose l'intervention du service public français en cas de violences intrafamiliales. Il n'y a pas d'*opt-out*. On évite ainsi les contacts entre ex-partenaires, de sorte que la transaction ne puisse pas être utilisée à des fins de violence émotionnelle ou psychologique. En prévoyant l'octroi d'avances, à la fois pour la pension alimentaire en faveur des enfants et pour la contribution alimentaire due à l'ex-partenaire,

dat beoogt in het voorgestelde amendement nr. 10, het woord «, met name» in te voegen tussen het woord «maken» en de woorden «voor slachtoffers». Mevrouw Durenne verklaart dat deze mogelijkheid niet uitsluitend moet gelden voor slachtoffers van intrafamiliaal geweld.

De heer Courard geeft toe dat het een lovenswaardig doel is om justitie voor iedereen toegankelijk te maken, maar aangezien het hier gaat om een voorstel van resolutie dat betrekking heeft op slachtoffers van intrafamiliaal geweld, gaat het vaak al om slachtoffers met beperkte financiële mogelijkheden. Dit verzoek was gebaseerd op een schriftelijk advies van het collectief *Les Mères Veilleuses*.

Amendement nr. 20, subamendement op amendement nr. 10, wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Amendement nr. 10, zoals gesubamendeerd door amendement nr. 20, wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Dit punt wordt hernomen als punt 17 a) in de aangenomen tekst (doc. Senaat, nr. 7-444/4).

Amendement nr. 16 van mevrouw Brouwers (doc. Senaat, nr. 7-444/2) wil punt 10 a) van het dispositief vervangen als volgt: «de nodige maatregelen nemen om de Dienst voor alimentatievorderingen (DAVO) automatisch en verplicht te laten tussenkomen in geval van intrafamiliaal geweld, zowel voor de inning en invordering van het alimentatiegeld voor de kinderen en de onderhoudsbijdragen aan de ex-partner, alsook voor het uitkeren van voorschotten op het alimentatiegeld van de kinderen en de onderhoudsbijdragen aan de ex-partner;».

Dit amendement verantwoordt mevr. Brouwers door het feit dat wanbetaling van alimentatiegeld een manier vormt om de controle te behouden over de ex-partner, door zich failliet te verklaren, aan zwartwerk te doen, kapitaal te verstopten, of door de transactie te gebruiken voor emotioneel of psychisch geweld. In Frankrijk bestaat er een systeem waarbij er een verplichte tussenkomst geldt van de Franse overheidsdienst in geval van intrafamiliaal geweld. Een *opt-out* is niet mogelijk. Hierdoor wordt contact tussen ex-partners vermeden, waardoor de transactie niet gebruikt kan worden voor emotioneel of psychisch geweld. Door te voorzien in het uitbetalen van voorschotten, niet alleen voor het alimentatiegeld aan de kinderen, maar ook voor de

on préserve les bénéficiaires de la pauvreté découlant des violences économiques.

M. Schiltz précise qu'il se garde bien de développer un très grand système public, mais que l'amendement n° 16 de Mme Brouwers est l'un de ceux qui méritent de retenir l'attention parce qu'il énonce certains problèmes réels qui figurent à juste titre dans la proposition de résolution. Il s'agit d'une réalité qui touche surtout les femmes, mais aussi 2,5 % d'hommes, et que tout un chacun a déjà observée dans son entourage.

L'amendement n° 16 est adopté par 8 voix contre 3.

Ce point est repris en tant que point 17 b) dans le texte adopté (doc. Sénat, n° 7-444/4).

14) Point 11 (nouveau)

Mme Gahouchi dépose l'amendement n° 11 (doc. Sénat, n° 7-444/2) qui vise à ajouter, dans le dispositif un point 11 (nouveau) rédigé comme suit: «11) de développer davantage d'études et de recherches sur ces questions (des violences économiques) afin d'objectiver les récits, de mettre en exergue le caractère systémique des violences et d'évaluer les coûts des violences conjugales et intrafamiliales afin de responsabiliser les auteurs.»

La nécessité d'un plus grand soutien à la recherche en matière de violences économiques – comme cela est préconisé dans l'article 11 de la Convention d'Istanbul – a été soulignée par la représentante du collectif Les Mères Veilleuses lors de son audition.

L'amendement n° 11 est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

Ce point est repris en tant que point 18 dans le texte adopté (doc. Sénat, n° 7-444/4).

onderhoudsbijdrage aan de ex-partner, beschermen we hen tegen armoede ten gevolge van economisch geweld.

De heer Schiltz deelt mee dat hij zich hoedt voor de opbouw van een zeer groot overheidssysteem. Desalniettemin verdient onder andere amendement nr. 16 van mevrouw Brouwers wel onze aandacht om een aantal reële problemen die terecht in het voorstel van resolutie werden opgenomen aan te stippen. Het betreft immers een realiteit die vooral vrouwen, maar ook 2,5 % mannen treft en die eenieder in zijn of haar omgeving weleens heeft meegemaakt.

Amendement nr. 16 wordt aangenomen met 8 tegen 3 stemmen.

Dit punt wordt hernomen als punt 17 b) in de aangenomen tekst (doc. Senaat, nr. 7-444/4).

14) Punt 11 (nieuw)

Mevrouw Gahouchi dient amendement nr. 11 in (doc. Senaat, nr. 7-444/2) dat tot doel heeft het dispositief aan te vullen met een nieuw punt 11, luidende: «11) meer studies en onderzoek te verrichten over deze kwesties (economisch geweld) om de verhalen te objectiveren, de systemische aard van het geweld voorop te stellen en de kosten van partner- en intrafamiliaal geweld te evalueren om de daders te responsabiliseren.»

De woordvoester van het collectief *Les Mères Veilleuses* benadrukte tijdens de hoorzitting immers dat het onderzoek naar economisch geweld meer steun moet krijgen, zoals ook wordt aanbevolen in artikel 11 van het Verdrag van Istanbul.

Amendement nr. 11 wordt eenparig aangenomen door de 11 aanwezige leden.

Dit punt wordt hernomen als punt 18 in de aangenomen tekst (doc. Senaat, nr. 7-444/4).

VI. VOTES

L'ensemble de la proposition de résolution telle qu'amendée est adopté à l'unanimité des 11 membres présents.

Confiance a été faite à la rapporteuse pour la rédaction du présent rapport.

La rapporteuse,

France MASAI.

La présidente,

Latifa GAHOUCI.

*
* *

**Texte adopté par le comité d'avis:
voir le doc. Sénat, n° 7-444/4.**

*
* *

VI. STEMMINGEN

Het geamendeerde voorstel van resolutie in zijn geheel wordt aangenomen met eenparigheid van de 11 aanwezige leden.

Vertrouwen werd geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De rapporteur,

France MASAI.

De voorzitter,

Latifa GAHOUCI.

*
* *

**Tekst aangenomen door het adviescomité:
zie het doc. Senaat, nr. 7-444/4.**

*
* *